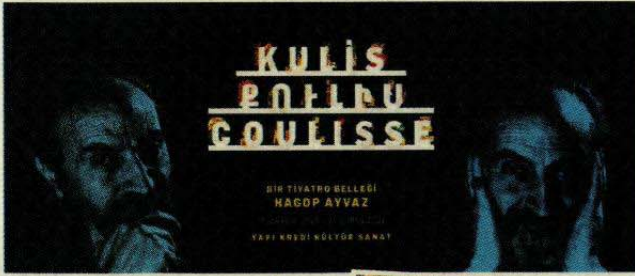

Türkiye'nin tiyatro tarihine yolculuk

» Türkiye'deki ilk Ermenice tiyatro dergisi olan *Kulis*'i kesintisiz olarak 1946-1996 yılları arasında yayımlayan tiyatro sanatçısı ve yayıncı Hagop Ayvaz'ın arşivi ilk kez Yapı Kredi Kültür Sanat'ta tiyatro ve sanatseverlerin karşısına çıkıyor...

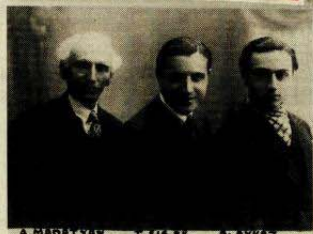

KÜLTÜR SANAT SERVİSİ

Hrant Dink Vakfı öncülüğünde Türkiye Tiyatro Vakfı ve Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliğiyle hazırlanan "Kulis: Bir Tiyatro Belleği, Hagop Ayvaz" sergisi önceki gün Yapı Kredi Kültür Sanat'ta ziyarete açıldı. 1911-2006 yılları arasında yaşayan İstanbullu tiyatro sanatçısı ve yayıncı Hagop Ayvaz'ın kişisel çabalarıyla oluşturduğu tiyatro arşivinden yola çıkarak oluşturulan sergi toplumsal bellek, kimlik ve mekân bağlamında Türkiye'nin tiyatro tarihine odaklanıyor.

12 bin meteryal

Hagop Ayvaz arşivi, 2006 yılında Ayvaz'ın vefatının ardından önce Agos gazetesine, ardından Hrant Dink Vakfı'na bağışlandı. Arşiv; Osmanlıca, Ermenice ve Türkçe, 600'e yakın el yazması ve matbu tiyatro metni, 500'den fazla Ermenice ve Türkçe süreli yayın, dergi ve broşürün yanı sıra fotoğraf, afiş, karikatür, kupür, davetiye, çizim ve kartpostalardan oluşan yaklaşık 12 bin görsel materyal içeriyor. 2019 yılında Ayvaz'ın bazı kişisel eşyalarının, aldığı ödüllerin ve 1946-1996 arasında kesintisiz yayımladığı Ermenice kültür sanat dergisi *Kulis*'in 1104 sayılı tam koleksiyonunun Hrant Dink Vakfı'na bağışlanmasıyla, arşiv daha bütünlüklü bir hal aldı. Hrant Dink Vakfı tarafından yıllar içinde büyük ölçüde

kataloglaması tamamlanan ve dijital ortama aktarılan arşiv, "Kulis: Bir Tiyatro Belleği, Hagop Ayvaz" sergisi ile eş zamanlı olarak araştırmacıların erişimine açıldı.

Sergiye kaynaklık eden Hagop Ayvaz arşivi, 19. yüzyılın ortalarından günümüze Osmanlı ve Türkiye tiyatrosundaki oyuncular, topluluklar ve tiyatro mekânları hakkında çok sayıda özgün içeriği barındırıyor. Gençliğinden itibaren topladığı kitaplar, dergiler, belgeler, afişler, fotoğraflarla dolu çalışma odasını "cennetim" olarak nitelendiren Ayvaz'ın incelikli

benzetmesi tutkuyla bağlı olduğu tiyatro, arşiv ve toplumsal bellek arasında kurulabilecek bağlara dair de ipuçları veriyor.

Kulis dergisinin etkisi

"Kulis: Bir Tiyatro Belleği, Hagop Ayvaz", üç ana bölümden oluşuyor. İlk bölüm, tiyatro tutkusu ilk gençlik yıllarına dayanan Hagop Ayvaz'ın figüranlıktan yönetmenliğe, köşe yazarlığından yayıncılığa uzanan yaşamı paralelinde, İstanbul'da Ermenice tiyatro üretimi ve etkinliklerini mer-

cek altına alıyor. İkinci bölümde, Ayvaz'ın 1946-1996 arasında kesintisiz olarak yayımladığı *Kulis* dergisinin Türkiye sınırlarını aşan etkileri, dönemin sanat ve siyaset gündemi ekseninde, bir zaman çizelgesi eşliğinde ele alınıyor. Son bölüm ise, Osmanlı ve Türkiye tiyatro tarihinde mihenk taşı olmuş birçok sanatçıya, topluluğa, oyuna ve mekânlara odaklanıyor ve ziyaretçiyi, bunlar arasındaki bağlantıları keşfederek Türkiye'nin tiyatro geçmişine yeniden bakmaya davet ediyor.